

ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ БЕЗПЕЧНО ВИКОНУВАТИ ХІМІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Ярослав Галаджун, доцент, **Роман Петришин**, доцент,
Зіновій Яремко, завідувач кафедри
кафедра безпеки життєдіяльності, Львівський національний
університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна
yaroslav.galadzhun@lnu.edu.ua

Під час підготовки фахівців за ОПП “Середня освіта (Хімія)” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти значна увага приділяється формуванню компетентності “Здатність до забезпечення охорони життя й здоров’я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності, безпечного поводження з хімічними речовинами” та досягнення програмного результату навчання “Здатний безпечно виконувати хімічний експеримент як засіб навчання”. В ЛНУ імені Івана Франка цьому сприяє вивчення дисциплін “Безпека життєдіяльності” та “Охорона праці”.

Вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності” передбачає засвоєння студентами термінів “шкідливі речовини”, “токсичність”, “вибухопожежонебезпечні речовини”, а також показників (наприклад, “граничнодопустима концентрація”), за якими речовини класифікують за токсичністю, горючістю та вибухопожежонебезпечністю. Значну увагу приділено колективним та індивідуальним заходам і засобам захисту. Закріпити засвоєння теоретичного матеріалу покликаний такий вид діяльності, як створення групової “Вікі” в електронному курсі на платформі MOODLE. Кожен студент описує одну зі шкідливих речовин, яку використовує чи яка утворюється під час виконання лабораторних робіт. Описуючи речовини, студенти повинні зазначити їхні шкідливі властивості, проаналізувати небезпеки, які можуть виникнути у лабораторії, та запропонувати необхідні засоби та заходи безпеки.

Та сучасний вчитель не може себе обмежити лише базовими знаннями про найрозповсюдженіші вибухопожежонебезпечні та шкідливі речовини. Наприклад, реалізація проєктної діяльності екологічного спрямування стимулюватиме до пошуку інформації про нові речовини. У цьому разі будуть корисними знання, які студенти здобувають під час вивчення дисципліни “Охорона праці”, зокрема про паспорти безпеки хімічних речовин ([англ. safety data sheet – SDS](#)) і міжнародні бази даних та пошукові системи (PubChem, ATSDR, EPA та ін.), які містять повну та структуровану інформацію про конкретну речовину та її особливості, вплив на людину та довкілля.